Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 93/16/ΕΟΚ για τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των ιατρών και της αμοιβαίας αναγνώρισης των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων τους, με την ανάθεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή για την αναθεώρηση ορισμένων άρθρων(1)

(95/C 133/06)

Στις 18 Ιανουαρίου 1995, το Συμβούλιο, με βάση το άρθρο 198 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αποφάσισε να ζητήσει τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα κοινωνικών, οικογενειακών, εκπαιδευτικών και πολιτισμικών θεμάτων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 9 Μαρτίου 1995 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Fuchs.

Κατά την 324η σύνοδο ολομέλειας της 29ης και 30ής Μαρτίου 1995 (συνεδρίαση της 29ης Μαρτίου 1995), η ΟΚΕ υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή θεωρεί ότι με την πρόταση οδηγίας θα καταστεί δυνατή η αποτελεσματική προσαρμογή στην επικαιρότητα ορισμένων άρθρων της οδηγίας 93/16/ΕΟΚ για τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των ιατρών.

1.2. Είναι γεγονός ότι η κωδικοποιημένη μορφή της οδηγίας δεν λαμβάνει υπόψη την κατάσταση που επικρατεί σήμερα όσον αφορά τους τίτλους ιατρικής ειδικότητας στα κράτη μέλη.

1.3. Η ΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόθεση να συμπεριληφθούν οι προσαρμογές που μέχρι σήμερα δεν είχαν τεθεί σε εφαρμογή από τα κράτη μέλη και αφορούσαν την εισαγωγή νέων ειδικοτήτων ή μεταβολές σε ειδικότητες που προέβλεπε η οδηγία 93/16/ΕΟΚ.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. *Νομοθετικές διαδικασίες*

2.1.1. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι πρέπει να τεθεί σε λειτουργία η νομοθετική διαδικασία για την τροποποίηση των άρθρων 5, παρ. 3 και 7, παρ. 2 σχετικά με τις διατάξεις περί αμοιβαίας αναγνώρισης των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων ιατρικής ειδικότητας καθώς και των άρθρων 26 και 27 σχετικά με την ελάχιστη διάρκεια των ειδικεύσεων.

2.1.2. Τη βάση για τη θέση σε λειτουργία της διαδικασίας αυτής αποτελεί η απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 1987 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή (Απόφαση 87/373/ΕΟΚ)(2).

Προς τούτο, η Επιτροπή, με την προσθήκη νέου άρθρου 44Α, πρέπει να διατηρήσει την εξουσιοδότηση «τροποποίησης» των προαναφερθεισών διατάξεων.

Σύμφωνα με την προαναφερθείσα απόφαση, για την τροποποίηση των άρθρων 5, παρ. 3 και 7, παρ. 2 θα πρέπει, σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία, να ισχύει η διαδικασία της «Συμβουλευτικής Επιτροπής» και για την τροποποίηση των άρθρων 26 και 27, η διαδικασία της «Επιτροπής Διαχείρισης».

Στην πρώτη περίπτωση, η Επιτροπή ελάμβανε την τελική απόφαση ακόμη και όταν η Συμβουλευτική Επιτροπή εξέφραζε αντίθετη γνώμη. Στην τελευταία περίπτωση, εάν η Επιτροπή Διαχείρισης εξέφραζε αντίθετη γνώμη, το Συμβούλιο έχει τη δυνατότητα, εντός της ταχθείσης προθεσμίας «με ειδική πλειοψηφία ... να λάβει διαφορετική απόφαση».

2.1.3. Και στις δύο περιπτώσεις, θα πρέπει η «Επιτροπή Ανωτάτων Δημοσίων Υπαλλήλων στον τομέα της Δημόσιας Υγείας», η οποία συστάθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου 75/365/ΕΟΚ, να λειτουργήσει ως «Συμβουλευτική Επιτροπή» (άρθρα 5, παρ. 3 και 7, παρ. 2) και ως «Επιτροπή Διαχείρισης» (άρθρα 26 και 27). Κατά την άποψη της ΟΚΕ, θα πρέπει η εν λόγω επιτροπή να αποτελείται, κατά το δυνατόν, από εμπειρογνώμονες. Σχετικά υπογραμμίζεται ότι η επιτροπή αυτή αποτελείται από ανώτατους υπαλλήλους του τομέα της δημόσιας υγείας που διορίζονται από τα κράτη μέλη. Η επιτροπή αυτή ασχολείται με θέματα που αφορούν τόσο τους ιατρούς όσο και τις νοσοκόμες, τους οδοντιάτρους και τις μαίες.

2.2. *Η εξουσιοδότηση πρέπει να διασαφηνιστεί ως προς τους στόχους*

2.2.1. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι η εξουσιοδότηση προς την Επιτροπή να τροποποιήσει τα προαναφερθέντα άρθρα είναι ευρύτερη από εκείνη που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου της οδηγίας που είναι η «αποτελεσματικότερη προσαρμογή στην επικαιρότητα ορισμένων άρθρων».

2.2.1.1. Πρώτον, η ΟΚΕ τρέφει αμφιβολίες για το κατά πόσο είναι σύμφωνη με το κοινοτικό δίκαιο η εξουσιοδότηση «τροποποίησης», διότι σύμφωνα με το άρθρο 145 ΕΟΚ, το Συμβούλιο «αναθέτει στην Επιτροπή, με τις πράξεις που εκδίδει, αρμοδιότητες εκτέλεσης των κανόνων που θεσπίζει.» Κατά

(1) ΕΕ αριθ. C 389 της 31. 12. 1994, σ. 19.
(2) ΕΕ αριθ. L 197 της 18. 7. 1987, σ. 93.

την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που της έχουν ανατεθεί, η Επιτροπή δεν μπορεί ούτε να τροποποιήσει, ούτε να συμπληρώσει τις εκτελεστικές πράξεις του Συμβουλίου.

2.2.1.2. Δεδομένου ότι επιπλέον πρόκειται μόνο για την έγκριση νέων ή για την τροποποίηση υφιστάμενων ονομασιών ειδίκευσης καθώς και για την τροποποίηση της ελάχιστης διάρκειας των ειδικεύσεων, δεν απαιτείται μια τόσο ευρεία εξουσιοδότηση.

2.2.1.3. Η ΟΚΕ λαμβάνει υπόψη την αιτιολογική σκέψη σχετικά με την προβλεπόμενη διαδικασία για την τροποποίηση των άρθρων 26 και 27, η οποία μεταξύ των άλλων αναφέρει:

«Το θέμα της διάρκειας της ειδίκευσης των ιατρών έχει και οικονομικό χαρακτήρα και τα εθνικά συστήματα περίθαλψης πολλών κρατών μελών εξαρτώνται από τους ειδικευμένους.»

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι όσον αφορά τη διάρκεια της ειδίκευσης, κανένα ρόλο δεν διαδραματίζουν θέματα κόστους αλλά αποφασιστικό κριτήριο αποτελεί μόνο εάν η προβλεπόμενη διάρκεια της ειδίκευσης εκπληροί την απαίτηση ότι ο ιατρός στον αντίστοιχο τομέα μπορεί να αναγνωρισθεί ως ιατρός με ευρείες γνώσεις και εμπειρία, δηλαδή ως έχων αποκτήσει ειδικότητα. Επίσης για το λόγο αυτό, η ΟΚΕ εκφράζει αμφιβολίες σχετικά με τη γενική αρμοδιότητα της Επιτροπής να επιφέρει τροποποιήσεις στις σχετικές διατάξεις.

2.2.1.4. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η προσαρμογή στην επικαιρότητα των ονομασιών ειδίκευσης, δεν αποτελεί απλώς ένα τεχνικό και συντακτικό ζήτημα ενσωμάτωσης στον κατάλογο αλλά προϋποθέτει, σε ορισμένες περιπτώσεις και μια αξιολόγηση της ποιοτικής και ουσιαστικής συμμόρφωσης με τους αντίστοιχους τομείς ειδίκευσης.

2.2.1.5. Συνεπώς, η ΟΚΕ προτείνει ότι λαμβανομένων υπόψη των στόχων του σχεδίου (2.2.1.2), η εξουσιοδότηση τροποποίησης των άρθρων 5, νέα παρ. 4 και 7, νέα παρ. 3 καθώς και των άρθρων 26 και 27 εξειδικευθεί στις νέες φράσεις που θα προστεθούν. Τούτο σημαίνει ότι οι αρμοδιότητες της Επιτροπής προσδιορίζονται από το εκάστοτε κανονιστικό πλαίσιο. Δηλαδή, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής περιορίζονται, πρώτον, στην έγκριση νέων και την τροποποίηση υφιστάμενων ονομασιών ειδίκευσης σύμφωνα με τις υποδείξεις των κρατών μελών και, δεύτερον, στην τροποποίηση της ελάχιστης διάρκειας ειδίκευσης.

2.2.1.6. Συνεπώς, η ΟΚΕ προτείνει τα άρθρα 1 και 2 της πρότασης οδηγίας να διατυπωθούν ως εξής:

«Άρθρο 1

Στο άρθρο 5 της οδηγίας 93/16/ΕΟΚ, προστίθεται η ακόλουθη νέα παράγραφος:

"4. Η παράγραφος 3 του παρόντος άρθρου τροποποιείται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 44 Α, παράγραφος 2, στο βαθμό που πρόκειται μόνο για την ενσωμάτωση νέων ή την τροποποίηση υφιστάμενων ονομασιών ειδίκευσης, σύμφωνα με τις υποδείξεις των κρατών μελών."

Στο άρθρο 7 της οδηγίας 93/16/ΕΟΚ, προστίθεται η ακόλουθη νέα παράγραφος:

"3. Η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου τροποποιείται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 44 Α, παράγραφος 2, στο βαθμό που πρόκειται μόνο για την ενσωμάτωση νέων ή την τροποποίηση υφιστάμενων ονομασιών ειδίκευσης, σύμφωνα με τις υποδείξεις των κρατών μελών."

Άρθρο 2

Στο άρθρο 26 και στο άρθρο 27 της οδηγίας 93/16/ΕΟΚ, προστίθεται η ακόλουθη νέα φράση:

"Οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου τροποποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 44 Α, παράγραφος 3, στο βαθμό που πρόκειται μόνο για την τροποποίηση της κατώτερης διάρκειας ειδίκευσης, σύμφωνα με τις υποδείξεις των κρατών μελών."»

2.3. *Συμμετοχή των συμβουλευτικών επιτροπών για την κατάρτιση των ιατρών*

2.3.1. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι βάσει της πρώτης έγκρισης της οδηγίας «περί κλινικής καταρτίσεως του ιατρού» το 1975, συστάθηκε η «Συμβουλευτική Επιτροπή για την κατάρτιση των ιατρών» (Απόφαση του Συμβουλίου 75/364/ΕΟΚ της 16ης Ιουνίου 1975). Πιο συγκεκριμένα, εάν ληφθούν υπόψη οι προαναφερθέντες λόγοι (2.2.1.3 και 2.2.1.4) η ΟΚΕ κρίνει απαραίτητη τη συμμετοχή της ανωτέρω επιτροπής στις προβλεπόμενες διαδικασίες. Μόνη η συμμετοχή της «Επιτροπής Ανωτάτων Δημοσίων Υπαλλήλων στον τομέα της Δημόσιας Υγείας» δεν αρκεί.

2.4. *Συνεργασία των ευρωπαϊκών ιατρικών οργανώσεων*

2.4.1. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει ότι οι προβλεπόμενες διαδικασίες τροποποίησης της ειδίκευσης των ιατρών θέτουν στον ιατρικό κλάδο ερωτήματα, για τα οποία χρειάζεται η γνώμη ειδικών. Τούτο ισχύει και για τις ονομασίες ειδικεύσεων που πρέπει να εγκριθούν και ακόμη για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης νέων ονομασιών ειδίκευσης. Τούτο αφορά επίσης τις διατάξεις μείωσης ή παράτασης της ελάχιστης διάρκειας ειδίκευσης και την ομάδα ελάχιστης διάρκειας ειδίκευσης που ορίζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και στην οποία θα κατανεμηθούν οι νέες ειδικεύσεις.

2.4.2. Η ΟΚΕ κρίνει συνεπώς απαραίτητο, για όλες τις διαδικασίες, να ζητείται υποχρεωτικώς η γνώμη της Μόνιμης Επιτροπής Ευρωπαίων Ιατρών, η οποία συγκεντρώνει τις εθνικές κεντρικές οργανώσεις.

2.4.3. Συνεπώς, η ΟΚΕ προτείνει την ενσωμάτωση της ανωτέρω αρχής στο νέο άρθρου 44 Α με την προσθήκη νέου τέταρτου εδαφίου που έχει ως εξής:

«4. Η Επιτροπή αποφασίζει κατόπιν διαβουλεύσεων με τη συμβουλευτική επιτροπή για την κατάρτιση των ιατρών (Απόφαση 75/364/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου

1975). Επιπλέον, θα έχει τη δυνατότητα να ζητεί, εκ των προτέρων, τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής ευρωπαίων ιατρών. Η Επιτροπή, πριν προτείνει τροποποιήσεις, πρέπει να λαμβάνει τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής ευρωπαίων ιατρών.»

2.4.4. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει ότι στη γνωμοδότηση της 26ης Φεβρουαρίου 1992 (1) με την ευκαιρία του κωδικοποιημένου κειμένου της οδηγίας ζήτησε από τον ιατρικό κλάδο να υποστηρίξει τα κοινοτικά όργανα:

«Η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται ότι ο ιατρικός κλάδος και η συμβουλευτική επιτροπή για την κατάρτιση των ιατρών επανεξετάζουν ήδη τις ποιοτικές πτυχές που προβλέπονται για την ειδική εκπαίδευση και καλεί επειγόντως την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι ενδεδειγμένες αλλαγές, το συντομότερο δυνατόν, προς όφελος τόσο των ιατρών όσο και των ασθενών τους.

Οι ιατρικές εξελίξεις και η επαγγελματική εμπειρία σημειώνουν σήμερα τέτοιους ρυθμούς που η Επιτροπή θα πρέπει να αναθεωρεί συνεχώς τα τρέχοντα ιατρικά θέματα. Είναι σημαντικό να τύχει η επιτροπή εμπειρογνωμόνων (συμβουλευτική επιτροπή για την κατάρτιση των ιατρών) επαρκούς υποστήριξης προκειμένου να φέρει επιτυχώς εις πέρας το μείζονος σημασίας ρόλο της.»

Η ΟΚΕ είναι πεπεισμένη ότι η θεμιτή υποστήριξη των εκπροσώπων του ευρωπαϊκού ιατρικού κλάδου — μέσω της μόνιμης επιτροπής — είναι δυνατή και απαραίτητη. Η υποστήριξη αυτή είναι εφικτή με τη «θεσμοθέτηση» της εν λόγω επιτροπής, όπως αναφέρεται ανωτέρω (σημείο 2.4.3).

2.5. *Τα κράτη μέλη πρέπει να πραγματοποιούν διαβουλεύσεις με τον εθνικό ιατρικό κλάδο*

2.5.1. Η ΟΚΕ προτείνει να ζητείται από την Επιτροπή, όταν εκπονεί σχετική πρόταση οδηγίας, να επιδιώκει ώστε οι αρμόδιες για θέματα ειδίκευσης αρχές των κρατών μελών, να λαμβάνουν κάθε φορά υπόψη τις απόψεις του εθνικού ιατρικού κλάδου.

2.6. *Περαιτέρω ανάπτυξη του συστήματος αναγνώρισης των τίτλων ειδίκευσης με την υποστήριξη της μόνιμης επιτροπής ευρωπαίων ιατρών*

2.6.1. Η ΟΚΕ υποδεικνύει να εξετασθεί εάν το σημερινό σύστημα, (το οποίο περιλαμβάνει, αφενός, χωριστές αναφορές για κάθε ειδίκευση σε κάθε κράτος μέλος και, αφετέρου, υψηλό βαθμό διαφοροποίησης), μπορεί να αντικατασταθεί από ένα πιο απλό σύστημα αμοιβαίας αναγνώρισης των γενικών τομέων και κατάταξης των «υποτομέων» (ειδικεύσεις).

2.6.2. Προς τούτο, η ΟΚΕ προτείνει, κατά την έγκριση της ανωτέρω πρότασης οδηγίας, να εκδώσει το Συμβούλιο συμπληρωματική απόφαση με την οποία να υποχρεώνεται η Επιτροπή να δέχεται τις προτάσεις της μόνιμης επιτροπής ευρωπαίων ιατρών σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη του καθεστώτος αμοιβαίας αναγνώρισης των ιατρικών ειδικεύσεων προκειμένου να βελτιωθεί η ελεύθερη εγκατάσταση και η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.

(1) ΕΕ αριθ. C 98 της 21. 4. 1992.

Βρυξέλλες, 29 Μαρτίου 1995.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Carlos FERRER